

Bilkent Üniversitesi
Matematik Bölümü

AYIN SORUSU

Mart 2013

Soru:

a ve b nin hangi negatif olmayan tam değerlerinde $\frac{ab^2 - b}{a^2 + b^2}$ ve $\frac{ba^2 - a}{a^2 + b^2}$ ifadelerinin her biri tam sayıdır?

Çözüm:

$a = 0$ ise $b = 1$ ve $b = 0$ ise $a = 1$ olma zorundadır. $a, b > 0$ durumunu inceleyelim. a ve b sayılarının asal çarpanlarına ayıralım. p^s a nın, p^t ise b nin çarpanı olsun. Genelliği bozmadan $s \leq t$ olsun. O zaman p^{2s} sayısı ba^2 ve $a^2 + b^2$ sayılarını bölüyor fakat a sayısını bölmüyor ve sonuç olarak $\frac{ba^2 - a}{a^2 + b^2}$ tam sayı olamaz. Demek ki a ve b aralarında asaldır ve buradan b ve $a^2 + b^2$ aralarında asaldır. $\frac{ab^2 - b}{a^2 + b^2} = \frac{b(ab - 1)}{a^2 + b^2}$ tam sayı olduğundan $a^2 + b^2$ sayısı $ab - 1$ i bölüyor. $ab - 1 < ab \leq 2ab \leq a^2 + b^2$ olduğundan $ab = 1$ elde ediyoruz:
 $(a, b) = (0, 1), (1, 0), (1, 1)$.